

PROGRAM WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY SZKOŁY PODSTAWOWEJ Z ODDZIAŁAMI INTEGRACYJNYMI NR 42 IM. MIKOŁAJA KOPERNIKA W ZABRZU

Szkolny program wychowawczo-profilaktyczny realizowany w Szkole Podstawowej nr 42 z oddziałami integracyjnymi im. Mikołaja Kopernika w Zabrze opiera się na hierarchii wartości przyjętej przez Radę Pedagogiczną, Radę Rodziców i Samorząd Uczniowski, wynikających z przyjętej w szkole koncepcji pracy. Treści szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego są spójne ze statutem szkoły i wewnątrzszkolnym systemem oceniania. Istotą działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły jest współpraca całej społeczności szkolnej oparta na założeniu, że wychowanie jest zadaniem realizowanym w rodzinie i w szkole. Rolą szkoły, oprócz jej funkcji dydaktycznej, jest dbałość o wszechstronny rozwój każdego z uczniów oraz wspomaganie wychowawczej funkcji rodziny. Wychowanie rozumiane jest jako wspieranie uczniów w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej. Proces wychowania jest wzmacniany i uzupełniany poprzez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży. Program wychowawczo-profilaktyczny szkoły tworzy spójną całość ze szkolnym zestawem programów nauczania i uwzględnia wymagania opisane w podstawie programowej.

WIZJA

Jesteśmy szkołą, która stwarza optymalne warunki do harmonijnego rozwoju osobowości ucznia, jego rozwoju intelektualnego, emocjonalnego i fizycznego, stosownie do wieku, poziomu rozwoju i potrzeb. Rozumiemy przez to: stwarzanie bezpiecznych warunków pobytu w szkole, wyposażenie ucznia w rzetelną wiedzę, dostępność do różnorodnych, nowoczesnych środków nauczania w celu łatwiejszego i ciekawszego zdobywania i przyswajania wiedzy o świecie i komunikowania się, kształtowanie postawy dialogu, współdziałania i tolerancji, przekazywanie dziedzictwa kulturowego, kształtowanie postaw patriotycznych i obywatelskich, promocję zdrowia i higieny, przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych.

MISJA

Szkoła poprzez wszelkie działania ma przygotować młodych ludzi do:

- Nabywania wiedzy i różnorodnych umiejętności pozwalających sprostać wyzwaniom dorosłego życia,
- Świadomego i odpowiedzialnego decydowania o sobie,
- Umożliwianie dokonywania racjonalnych wyborów i dostarczanie adekwatnych informacji na temat skutków zachowań ryzykownych,
- Odpowiedzialnego życia w rodzinie oraz czynnego udziału w życiu społecznym,
- Zdrowego trybu życia, kształtowania postaw prozdrowotnych i proekologicznych,
- Wykorzystania swoich zdolności i zainteresowań,
- Poszanowania historii narodu i tradycji regionu,
- Życia w zjednoczonej Europie.

WSTĘP

Szkolny program wychowawczo-profilaktyczny został uchwalony przez Radę Rodziców w porozumieniu z Radą Pedagogiczną. Celem programu jest stworzenie jednolitej koncepcji wychowawczej zgodnej z obowiązującymi aktami prawnymi, oczekiwaniami oraz potrzebami środowiska szkolnego i lokalnego. Podmiotem wychowania i kształcenia jest uczeń. Szkoła jedynie wspomaga wychowawczą rolę rodziny. Za realizację programu wychowawczego odpowiadają nauczyciele i pracownicy szkoły, rodzice oraz uczniowie. Działalność wychowawcza naszej szkoły jest jednolitym, zintegrowanym z nauczaniem procesem dydaktyczno- wychowawczym realizowanym przez wszystkich nauczycieli za pośrednictwem wszystkich zajęć edukacyjnych i pozalekcyjnych w ścisłej współpracy ze środowiskiem lokalnym.

PODSTAWA PRAWNA PROGRAMU WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEGO SZKOŁY

Program powstał w oparciu o obowiązujące akty prawne i wewnętrzne dokumenty szkoły:

- Konstytucja RP
- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe
- Karta Nauczyciela
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz. U. 2019. Poz 1249 z późn. zmianami)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 kwietnia 2019 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (Dz. U. 2019. Poz 639 z późn. zmianami)
- Ustawa z dnia 22 lutego 2019 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U. z 2019 r. poz.638)
- Ustawa z dnia 26 marca 2020 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2020 r. nr 685)
- Ustawa z dnia 10 maja 2018 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2018 r. poz.1030)
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz. U. z 1982 r. nr 35 poz. 228, Dz. U. z 1994r. nr 111. poz. 535 - tekst jednolity Dz. U. z 2002 r. nr 11 poz. 109)
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowywaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 1982r. nr 35 poz. 230 z późniejszymi zmianami)

- Rozporządzenie MEN z dnia 9 lipca 2020 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. z 2020 r. poz. 1280)
- Podstawa Programowa
- Statut Szkoły

NAUCZYCIEL W NASZEJ SZKOLE

- uczy poszukiwania, porządkowania i wykorzystywania informacji z różnych źródeł oraz efektywnego posługiwania się technologią informacyjną
- uczy odnoszenia do praktyki zdobytej wiedzy oraz tworzenia potrzebnych doświadczeń i nawyków
- uczy rozwiązywania problemów w sposób twórczy
- troszczy się o harmonijny rozwój ucznia
- wprowadza go w świat wiedzy
- stwarza sytuacje, w których uczeń rozwija wszystkie sfery swojej osobowości
- rozwija zdolności myślenia analitycznego i syntetycznego
- rozwija zdolności dostrzegania różnego rodzaju związków i zależności przyczynowo skutkowych, funkcjonalnych, czasowych i przestrzennych itp.
- uczy traktowania wiadomości przedmiotowych , stanowiących wartość poznawczą samą w sobie, w sposób integralny , prowadzący do lepszego rozumienia świata
- pozytywnie motywuje uczniów do nauki i pracy nad sobą

- dąży do tego, aby być autorytetem, doradcą i przewodnikiem
- bezwarunkowo akceptuje ucznia jako osobę, natomiast warunkowo jego postępowanie

WYCHOWAWCA W NASZEJ SZKOLE

- wspiera uczniów w poszukiwaniu dalszej drogi ich rozwoju
- integruje zespół klasowy
- inspiruje i wzmacnia współpracę z rodzicami
- pomaga odkrywać godność człowieka
- wspiera rodziców w procesie wychowania
- wdraża do samodzielności i odpowiedzialności
- przygotowuje do aktywnego udziału w życiu społecznym
- zapewnia uczniom poznawanie zasad rozwoju osobowego i życia społecznego
- zapewnia uczniom poznawanie dziedzictwa kultury narodowej
- pomaga w podejmowaniu decyzji dotyczącej kierunku dalszej edukacji
- mediuje w sytuacjach trudnych pomiędzy uczniami lub uczniami a nauczycielami

Szkoła posiada następujące **certyfikaty**:

Szkoła Ucząca się, Certyfikat Bezpiecznego Internetu CENZOR, Certyfikat Uczestnika Programu „Zbierając baterię – chronimy środowisko” REBA Organizacja Odzysku, Certyfikat Polskiego Towarzystwa Dysleksji - Program Edukacyjno-Terapeutyczny Ortograffiti, Certyfikat „Placówka przyjazna dziecku w kształtowaniu umiejętności czytania, pisania, liczenia” Certyfikat Programu „Zachowaj Trzeźwy Umysł”, Certyfikat uczestnictwa w Ogólnopolskim Sprawdzianie Kompetencji Trzecioklasisty z Operonem, Certyfikat uczestnictwa w Próbnym Sprawdzianie Szóstoklasisty z Operonem.

W trosce o wszechstronny rozwój uczniów wdrożono następujące **innowacje, programy edukacyjno-wychowawcze**, prowadzone są cykliczne **kampanie i programy**: *Innowacja pedagogiczna „Fonetyka od podszewki”, Innowacja pedagogiczna „ Chcemy wiedzieć więcej – za pan brat z kulturą krajów anglojęzycznych”, Comenius 2012-2014, Ratujemy i uczymy ratować, Cała Polska czyta dzieciom, Poczytaj mi przyjacielu, Szklanka Mleka, Owoce w szkole, Kicaj zdrowo, Spójrz inaczej, Gimnastykując ciało, usprawniasz umysł, Zachowaj Trzeźwy Umysł, Unplugged - program profilaktyczny, Lepiej razem niż osobno, programy edukacyjne Sanepid-u:(Trzymaj formę, Nie Pal przy Mnie Proszę. Czyste powietrze wokół nas), RUN-Rozwijanie Uczenia i Nauczania, Cyfrowa Szkoła, Szkoła Bezpiecznego Internetu, Sieciaki na wakacjach, Ortograffiti – program profilaktyki dysleksji rozwojowej, projekt edukacyjny GWO „Lepsza Szkoła”, ogólnopolski program propagujący czytelnictwo „Jak nie czytam, jak czytam”.*

Uczniowie uczestniczą w **akcjach o charakterze charytatywnym i pomocowym**, których celem jest kształtowanie empatii i solidarności z potrzebującymi: *„Góra Grosza” - zbiórka na rzecz rodzinnych domów dziecka, zbiórka korków: „Koreczek na domeczek”, zbiórka zużytych baterii: „Edukujemy - Pomagamy”, sprzedaż cegiełek - Fundacja na Rzecz Niewidomych i Niepełnosprawnych „Pomóż i TY”, sprzedaż kartek świątecznych: - Wydawnictwo Artystów Malujących Ustami i Nogami AMUN.*

W celu zapewnienia uczniom optymalnych szans rozwoju, właściwego wprowadzenia w role społeczne szkoła **współpracuje z następującymi instytucjami**: *Organem prowadzącym, Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Rodzinie, Komendą Miejską Policji i Strażą Miejską, Radą Osiedla, Miejską Biblioteką Publiczną, placówkami kulturalnymi Zabrze i regionu, parafią rzymskokatolicką św. Wojciecha, placówkami oświatowymi.*

STRATEGIE WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNE

Szkoła w swoich działaniach wychowawczych zmierza do wszechstronnego rozwoju ucznia w sferze intelektualnej, fizycznej i zdrowotnej, społecznej oraz moralnej.

W zależności od potrzeb ucznia - wychowanka rozwój ten dokonuje się poprzez wspomaganie, aby uczeń mógł rozwijać się na miarę swoich możliwości oraz kształtowanie pożądanych postaw i zachowań. Uczeń, przejawiając dysfunkcyjne zachowania, ma możliwość ich naprawienia dzięki wprowadzonym działaniom korygującym, a działalność profilaktyczna szkoły pozwala na wyposażenie uczniów w umiejętności chroniące ich przed wpływem czynników destrukcyjnych.

Najważniejsze działania w pracy wychowawczo-profilaktycznej są ukierunkowane na:

- wspomaganie rozwoju ucznia w sferze emocjonalnej, społecznej i twórczej,
- przygotowanie uczniów do prawidłowego funkcjonowania w grupie społecznej (szkole, klasie),
- wzbudzanie poczucia przynależności do grupy,
- rozbudzanie i wzmacnianie poczucia własnej wartości, wiary we własne siły i możliwości, podkreślanie pozytywnych doświadczeń życiowych, pomagających młodym ludziom ukształtować pozytywną tożsamość,
- budowanie poczucia tożsamości regionalnej i narodowej,
- odpowiedzialne korzystanie z mediów społecznych-bezpieczeństwo w internecie.
- przeciwdziałanie i eliminowanie z życia szkolnego agresji i przemocy rówieśniczej,
- przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych,
- troska o szeroko pojęte bezpieczeństwo podopiecznych, nauczycieli i rodziców.
- zapoznanie z normami zachowania obowiązującymi w szkole,
- poznanie zasad ruchu drogowego – bezpieczeństwo w drodze do szkoły,
- promowanie zdrowego stylu życia i kształtowanie nawyków prozdrowotnych,
- rozpoznawanie sytuacji i zachowań ryzykownych, w tym korzystanie ze środków psychoaktywnych (lekarstw bez wskazań lekarskich, papierosów, alkoholu i narkotyków),

- uczenie sposobów wyrażania własnych emocji i radzenia sobie ze stresem.

DIAGNOZA ŚRODOWISKA SZKOLNEGO

Szkoła służy uczniowi, tworząc warunki dla jego pełnego rozwoju emocjonalnego, intelektualnego, duchowego i fizycznego. Jest miejscem stawiania pytań i poszukiwania odpowiedzi uczy analizy problemów i sposobu ich rozwiązywania. Zapewnia przyjazne i zdrowe warunki edukacji szkolnej. Kształcenie, wychowanie i profilaktyka to podstawowe cele pracy szkoły. Wpływ środowiska, a w szczególności środowiska szkolnego, rówieśniczego, to najważniejszy czynnik kształtujący rozwój psychiczny ucznia.

Na podstawie:

- ankiety dla wszystkich nauczycieli nt. obserwacji i wiedzy o funkcjonowaniu psychicznym uczniów po nauczaniu zdalnym
- obserwacji pedagoga i psychologa
- rozmów indywidualnych z uczniami
- przeprowadzonych w klasach ankietach „relacje rówieśnicze w zespole klasowym”
- ankieta ewaluacyjna dot. poczucia bezpieczeństwa uczniów

W bieżącym roku szkolnym zostały określone następujące czynniki chroniące i czynniki ryzyka:

Czynniki chroniące	Czynniki ryzyka
<ul style="list-style-type: none"> - rodzina, zaufanie i wsparcie bliskich - zaangażowanie rodziców w sprawy dzieci - dobre relacje i więzi z osobami znaczącymi - racjonalne spędzanie czasu wolnego - pozytywny klimat szkoły - otwartość i wsparcie nauczycieli - wysoki poziom poczucia bezpieczeństwa deklarowany przez uczniów 	<ul style="list-style-type: none"> - czasowe odizolowanie uczniów od grup rówieśniczych ze względu na COVID-19 - podatność na wpływy grupy rówieśniczej - nasilenie występowania sytuacji potencjalnie stresowych - problemy z zachowaniem w szkole i na zajęciach online - spadek motywacji i zaangażowania uczniów - cyberprzemoc

<ul style="list-style-type: none"> - poczucie przynależności do grupy - wzmocnienia pozytywne, okazje do przeżywania sukcesu i osiągnięć - zaangażowanie w konstruktywną działalność prospołeczną (wolontariat) 	
--	--

Działania wychowawczo-profilaktyczne będą realizowane zgodnie z obowiązującymi kierunkami polityki oświatowej państwa w bieżącym roku szkolnym.

Nr	Priorytet MEN na rok szkolny 2021/2022	Sposób realizacji
1.	Wspomaganie przez szkołę wychowawczej roli rodziny m.in. przez właściwą organizację zajęć edukacyjnych wychowanie do życia w rodzinie oraz realizację zadań programu wychowawczo-profilaktycznego	-realizacja treści ustalonych w roku szkolnym 2020/2021 i wynikających z ewaluacji programu wychowawczo-profilaktycznego w roku szkolnym 2020/2021 -promocja szczepień poprzez dostarczanie rzetelnej informacji o powszechnych szczepieniach, spotkania, konsultacje nt. Zdrowia psychicznego i promocji zdrowego stylu życia
2.	Wychowanie do wrażliwości na prawdę i dobro. Kształtowanie właściwych postaw szlachetności i dbałości o zdrowie.	- kultywowanie tradycji i ważnych dla środowiska szkolnego imprez -działalność szkolnego koła wolontariatu
3.	Działania na rzecz udostępniania kanonu edukacji klasycznej, wprowadzenia w dziedzictwo cywilizacyjne Europy, edukacji patriotycznej, nauczania historii oraz poznawania polskiej kultury, w tym osiągnięć duchowych i materialnych. Szersze i przemyślane wykorzystanie w tym względzie m.in. wycieczek edukacyjnych.	- udział w działaniach wynikających z Narodowego Programu Czytelnictwa -kultywowanie i organizacja imprez patriotycznych i okolicznościowych w środowisku lokalnym -wycieczki edukacyjne „Poznaj Polskę”.
4.	Podnoszenie jakości edukacji poprzez działania uwzględniające zróżnicowane potrzeby rozwojowe i edukacyjne wszystkich uczniów, zapewnienie wsparcia psychologiczno-pedagogicznego, szczególnie w sytuacji kryzysowej wywołanej pandemią COVID- 19 w celu zapewnienia dodatkowej opieki i pomocy, wzmacniającej	-organizacja zajęć wspomagających - wyjścia, wycieczki i działania integracyjne -organizacja warsztatów o tematyce profilaktycznej (dotyczące uzależnień behawioralnych, cyberprzemocy, e- uzależnień)

	pozytywny klimat szkoły oraz poczucie bezpieczeństwa. Roztropne korzystanie w procesie kształcenia z narzędzi i zasobów cyfrowych oraz metod kształcenia wykorzystujących technologie informacyjno-komunikacyjne.	
5.	Wzmocnienie edukacji ekologicznej w szkołach. Rozwijanie postawy odpowiedzialności za środowisko naturalne.	-organizacja i udział w konkursach o tematyce ekologicznej i prozdrowotnej

ZADANIA WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNE SZKOŁY

OBSZAR	ZADANIA	FORMY REALIZACJI
ZDROWIE- EDUKACJA ZDROWOTNA	KLASY I - III <ul style="list-style-type: none"> • Zapoznanie z podstawowymi zasadami dbałości o zdrowie własne i innych, kształtowanie umiejętności kreowania środowiska sprzyjającego zdrowemu stylowi życia. • Zapoznanie z zasadami zdrowego, racjonalnego odżywiania się, higieny osobistej i aktywności fizycznej. • Przygotowanie do podejmowania działań, mających na celu zdrowy styl życia- w aspekcie fizycznym i psychicznym. • Kształtowanie postaw odpowiedzialności za własne zdrowie. • Uświadamianie celowości przestrzegania procedur dot. ochrony zdrowia (Główny Inspektorat Sanitarny, Ministerstwo Zdrowia). • Promowanie umiejętności adekwatnego radzenia sobie ze stresem oraz w sytuacjach trudnych i kryzysowych. 	<ul style="list-style-type: none"> - <i>zajęcia z wychowawcą</i> - <i>zajęcia z pedagogiem/ psychologiem</i> - <i>w trakcie bieżącej pracy z uczniem</i> - <i>rozmowy, porady i konsultacje</i> - <i>podnoszenie sprawności fizycznej uczniów na zajęciach WF i zajęciach pozalekcyjnych</i> - <i>wycieczki, rajdy</i> - <i>imprezy sportowe</i> - <i>współpraca z klubami sportowymi</i> - <i>akcje i kampanie prozdrowotne</i> - <i>organizacja i udział w konkursach szkolnych</i>

- Kształtowanie wytrwałości w działaniu i dążeniu do celu, umiejętności adekwatnego zachowania się w sytuacjach zwycięstwa i porażki.
- Kształtowanie pozytywnego poczucia własnej wartości poprzez poszukiwanie i wzmacnianie mocnych stron uczniów.

KLASY IV - VI

- Kształtowanie postawy pracy nad swoją motywacją do działania oraz analiza czynników demotywujących.
- Pogłębienie wiedzy i rozwijanie umiejętności adekwatnego radzenia sobie ze stresem oraz w trudnych sytuacjach.
- Rozwijanie kompetencji miękkich, mających na celu poprawę dobrostanu psychicznego uczniów.
- Kształtowanie postaw otwartych na poszukiwanie pomocy oraz porady w trudnych sytuacjach.
- Kształtowanie konstruktywnego obrazu własnej osoby np. poprzez świadomość mocnych i słabych stron.
- Promowanie postawy pokonywania własnych słabości oraz akceptowania ograniczeń i niedoskonałości.
- Rozwijanie postaw prozdrowotnych poprzez promowanie aktywnego i zdrowego stylu życia.

i pozaszkolnych

- *działalność samorządowa uczniów*
- *ustalanie i przestrzeganie zasad i reguł*
- *zajęcia z doradcą zawodowym*

- Doskonalenie i wzmacnianie zdrowia fizycznego.
- Uświadamianie celowości przestrzegania procedur dot. ochrony zdrowia (Główny Inspektorat Sanitarny, Ministerstwo Zdrowia).

KLASY VII – VIII

- Wzmacnianie postawy proaktywnej, w której uczeń przejmuje inicjatywę i odpowiedzialność za swoje działania i decyzje.
- Pogłębianie kompetencji miękkich, mających na celu poprawę dobrostanu psychicznego uczniów.
- Ugruntowanie wiedzy i dalsze rozwijanie umiejętności adekwatnego radzenia sobie ze stresem oraz w trudnych sytuacjach.
- Kształtowanie w uczniach nawyku ciągłego doskonalenia się i potrzeby uczenia się przez całe życie.
- Wsparcie w poszukiwaniu i świadomym określaniu celów życiowych.
- Kształtowanie postawy nastawionej na rozwiązania, charakteryzującej się samoświadomością, wyobraźnią i kreatywnością.
- Rozwijanie umiejętności ustalania priorytetów, uwzględniając kryteria ważności i pilności.
- Kształtowanie świadomości własnego ciała z uwzględnieniem

	<p>zmian fizycznych i psychicznych w okresie dojrzewania.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wzmacnianie świadomości, dotyczącej wykorzystania ruchu w życiu człowieka, jako skutecznego sposobu dbania o zdrowie psychiczne. • Uświadamianie celowości przestrzegania procedur dot. ochrony zdrowia (Główny Inspektorat Sanitarny, Ministerstwo Zdrowia). 	
<p>RELACJE – KSZTAŁTOWANIE POSTAW</p>	<p>KLASY I - III</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zapoznanie z podstawowymi prawami i obowiązkami, wynikającymi z roli ucznia oraz członka społeczności szkolnej, rodziny, kraju. • Kształtowanie podstawowych umiejętności komunikacji. • Nabywanie umiejętności formułowania prostych wniosków na podstawie obserwacji i własnych doświadczeń- analiza zachowania własnego i innych ludzi. • Kształtowanie umiejętności przestrzegania obowiązujących norm i reguł. • Kształtowanie umiejętności nawiązywania i podtrzymywania relacji z rówieśnikami, rozpoznawania ich potrzeb, zgodnej współpracy z innymi. • Rozwijanie empatii, umiejętności podejmowania działań 	<ul style="list-style-type: none"> - <i>zajęcia z wychowawcą</i> - <i>zajęcia z pedagogiem/ psychologiem</i> - <i>w trakcie bieżącej pracy z uczniem</i> - <i>rozmowy, porady i konsultacje</i> - <i>działalność samorządu uczniowskiego</i> - <i>działalność wolontariatu</i> - <i>oddziaływania integrujące zespół klasowy</i> - <i>pogadanki, dyskusje</i> - <i>stosowanie aktywizujących metod i form pracy</i> - <i>zapoznanie z prawami i obowiązkami ucznia oraz ze Statutem Szkoły</i> - <i>wypracowanie np. klasowego kodeksu</i>

pomocowych dla innych.

- Promowanie adekwatnych sposobów rozwiązywania nieporozumień i sporów.

KLASY IV - VI

- Rozwijanie umiejętności efektywnej komunikacji.
- Rozwijanie umiejętności konstruktywnego rozwiązywania konfliktów i nieporozumień.
- Kształtowanie umiejętności asertywnego wyrażania własnych potrzeb.
- Uważliwanie na różne obszary ludzkich problemów i potrzeb poprzez krzewienie potrzeby udzielania pomocy (wolontariat)
- Rozwijanie poczucia przynależności do grupy (samorząd uczniowski, klub, drużyna, społeczność szkolna).
- Kształtowanie otwartości na doświadczenia innych ludzi, nową wiedzę, np. dotyczącą ich sposobów rozwiązywania problemów.
- Rozwijanie świadomości roli i wartości rodziny w życiu człowieka.
- Rozwijanie świadomości dotyczącej roli osób znaczących i autorytetów.
- Poszerzenie zrozumienia i respektowania obowiązujących norm i zasad.

KLASY VII - VIII

postępowania

	<ul style="list-style-type: none"> • Doskonalenie umiejętności efektywnego komunikowania się i asertywności. • Rozwijanie umiejętności poszukiwania takich rozwiązań, które stwarzają korzyści dla obu stron w sytuacjach konfliktowych • Rozwijanie postawy odpowiedzialności za siebie i innych. • Wzmacnianie samorządności uczniowskiej. • Rozwijanie umiejętności dostrzegania pozytywnych aspektów działania zespołowego, poprzez docenianie różnic zdań, wiedzy, doświadczeń, kompetencji i specjalizacji. • Rozwijanie potrzeby ciągłego doskonalenia siebie jako jednostki, członka rodziny i społeczeństwa. 	
<p style="text-align: center;">KULTURA – WARTOŚCI, NORMY I WZORY ZACHOWAŃ</p>	<p>KLASY I-III</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kształtowanie dbałości o język i kulturę wypowiedzania się. • Promowanie umiejętności analizy prostych sytuacji wychowawczych, odróżniania dobra od zła. • Kształtowanie gotowości do uczestnictwa w kulturze, poszanowania tradycji i kultury własnego narodu, a także poszanowania innych kultur i tradycji, określanie swojej przynależności kulturowej poprzez kontakt z wybranymi dziełami sztuki, zabytkami i tradycją w środowisku rodzinnym, szkolnym i lokalnym. 	<ul style="list-style-type: none"> - <i>zajęcia z wychowawcą</i> - <i>zajęcia z pedagogiem/ psychologiem</i> - <i>w trakcie bieżącej pracy z uczniem</i> - <i>rozmowy, porady i konsultacje</i> - <i>kultywowanie tradycji i obyczajów bliższego i dalszego środowiska</i> - <i>udział w uroczystościach szkolnych, narodowych i religijnych</i>

- Zachęcanie do uczestnictwa w życiu kulturalnym środowiska rodzinnego, szkolnego i lokalnego oraz w wydarzeniach organizowanych przez najbliższą społeczność.
- Kształtowanie postaw wyrażających szacunek dla ludzi, niezależnie od religii, statusu materialnego, wieku, wyglądu, poziomu rozwoju intelektualnego i fizycznego oraz respektowanie ich praw, podejmowanie działań w celu zapobiegania dyskryminacji.
- Inspirowanie do podejmowania aktywności i inicjatyw oraz pracy zespołowej.
- Przygotowanie do radzenia sobie w sytuacjach codziennych, wymagających umiejętności praktycznych, wzbudzanie szacunku dla pracy ludzi różnych zawodów.
- Kształtowanie umiejętności wyrażania własnych emocji w różnych formach ekspresji.

KLASY IV - VI

- Uważliwienie na kwestie moralne np. mówienie prawdy, sprawiedliwego traktowania itp.
- Kształtowanie potrzeby uczestnictwa w kulturze
- Rozwijanie umiejętności właściwego zachowania się z uwzględnieniem sytuacji i miejsca.

- *organizowanie w klasach świąt np. Dzień Chłopca, Wigilia*
- *ukazywanie związków pomiędzy tradycją rodzinną i narodową przy organizowaniu różnych świąt*
- *udział w konkursach, wystawach, przedstawieniach*
- *poszukiwanie w sztuce wzorców godnych naśladowania*
- *poszerzanie znaczenia znajomości naturalnego i kulturalnego dziedzictwa regionu (zabytki architektury, malarstwo itp.)*
- *organizowanie debat, dyskusji, inscenizacji, oglądanie filmów, sztuk teatralnych, wystaw*

- Rozwijanie umiejętności krytycznego myślenia w kontekście analizy wpływów rówieśników i mediów na zachowanie.
- Dokonywanie analizy postaw, wartości, norm społecznych, przekonań i czynników które na nie wpływają.
- Rozwijanie pozytywnego stosunku do procesu kształcenia.
- Rozwijanie szacunku dla kultury, tradycji i dorobku narodowego.
- Wspieranie uczestnictwa w życiu kulturalnym środowiska rodzinnego, szkolnego i lokalnego.

KLASY VII - VIII

- Rozwijanie pozytywnego stosunku do procesu kształcenia i samorozwoju, wzmacnianie zaangażowania w zdobywanie wiedzy i nowych umiejętności.
- Wspieranie w rozwijaniu takich cech jak: pracowitość, odpowiedzialność, prawdomówność, rzetelność i wytrwałość.
- Umacnianie więzi ze społecznością lokalną, zachęcanie do podejmowania działań na rzecz lokalnej społeczności.
- Popularyzowanie wiedzy o różnicach kulturowych i rozwijanie umiejętności korzystania z niej w kontakcie z przedstawicielami innych narodowości.
- Popularyzowanie wiedzy i rozwijanie świadomości na temat zasad humanitaryzmu.

	<ul style="list-style-type: none"> • Rozwijanie poczucia odpowiedzialności społecznej. 	
<p style="text-align: center;">BEZPIECZEŃSTWO- PROFILAKTYKA ZACHWAŃ RYZYKOWNYCH (PROBLEMOWYCH)</p>	<p>KLASY I - III</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zapoznanie z podstawowymi zasadami bezpieczeństwa w różnych sytuacjach życiowych, kształtowanie właściwego zachowania się w sytuacji zagrożenia zdrowia i życia oraz w sytuacjach nadzwyczajnych. • Promowanie wiedzy i umiejętności na temat korzystania z nowych technologii w życiu codziennym w sposób bezpieczny. • Kształtowanie umiejętności bezpiecznego korzystania z nowoczesnych środków komunikowania się- zapobieganie i przeciwdziałanie sytuacjom problemowym. • Promowanie wiedzy na temat radzenia sobie z negatywnym wpływem społecznym. • Kształtowanie umiejętności utrzymywania ładu i porządku wokół siebie, w miejscu zabawy i nauki. <p>KLASY IV - VI</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pogłębianie wiedzy i umiejętności na temat korzystania z nowych technologii w życiu codziennym w sposób bezpieczny. • Rozwijanie umiejętności bezpiecznego korzystania z nowoczesnych środków komunikowania się- zapobieganie i przeciwdziałanie sytuacjom problemowym. 	<ul style="list-style-type: none"> - zajęcia z wychowawcą - zajęcia z pedagogiem/ psychologiem - w trakcie bieżącej pracy z uczniem - rozmowy, porady i konsultacje - odgrywanie scenek rodzajowych, dialogów, inscenizacji - udział w działaniach dotyczących bezpieczeństwa - spotkania z przedstawicielami innych instytucji i specjalistami - pogadanki, dyskusje - akcje i kampanie profilaktyczne

- Rozwijanie umiejętności radzenia sobie z własnymi trudnymi emocjami oraz zachowaniami agresywnymi (swoimi i innych).
- Rozwijanie świadomości dotyczącej prawa do prywatności, w tym do ochrony danych osobowych oraz ograniczonego zaufania do osób poznanych przez Internet.
- Rozwijanie umiejętności troski o własne bezpieczeństwo w Internecie (rozsądne korzystanie z portali społecznościowych i aplikacji).
- Poszerzanie wiedzy na temat radzenia sobie z negatywnym wpływem społecznym w tym profilaktyka uzależnień.
- Promowanie wiedzy na temat osób i instytucji świadczących pomoc w trudnych sytuacjach.
- Rozwijanie poczucia osobistej odpowiedzialności, zachęcanie do angażowania się w prawidłowe i zdrowe relacje.

KLASY VII - VIII

- Promowanie umiejętności zarządzania sobą w czasie.
- Dalsze pogłębianie wiedzy i umiejętności na temat korzystania z nowych technologii w życiu codziennym w sposób bezpieczny.
- Doskonalenie umiejętności bezpiecznego korzystania z nowoczesnych środków komunikowania się - zapobieganie i przeciwdziałanie sytuacjom problemowym.

- Dalsze poszerzanie wiedzy na temat radzenia sobie z negatywnym wpływem społecznym.
- Rozwijanie postaw opartych na odpowiedzialności za postępowanie i dokonywane wybory.
- Promowanie wiedzy z zakresu prawa, dotyczącego postępowania w sprawach nieletnich.
- Rozwijanie umiejętności reagowania w sytuacjach kryzysowych, niesienia pomocy dotkniętym nimi osobom oraz minimalizowanie ich negatywnych skutków.
- Rozwijanie umiejętności podejmowania działań zgodnych ze zweryfikowanymi źródłami wiedzy.
- Utrwalenie umiejętności oceny konsekwencji podejmowanych działań dla siebie i innych - określanie alternatywnych rozwiązań problemu.
- Dalsze pogłębianie wiedzy na temat radzenia sobie z negatywnym wpływem społecznym w tym profilaktyka uzależnień, cyberbullying.
- Doskonalenie umiejętności troski o własne bezpieczeństwo w Internecie (rozsądne korzystanie z portali społecznościowych i aplikacji).

KLASY I - III

**SPOŁECZEŃSTWO –
ISTOTNE PROBLEMY
SPOŁECZNE**

- Rozwijanie umiejętności podejmowania działań na rzecz ochrony środowiska.
- Kształtowanie umiejętności analizy zjawisk przyrodniczych, rozumowania przyczynowo-skutkowego.
- Uświadomienie wpływu przyrody nieożywionej na życie ludzi, roślin i zwierząt.
- Kształtowanie ciekawości poznawczej, rozwijanie kreatywności i przedsiębiorczości.
- Zapoznanie z podstawowymi zagadnieniami gospodarowania posiadanymi środkami, poznanie wartości pieniądza.
- Zaznajomienie z podstawowymi zasadami, regulującymi życie szkoły, w tym prawami i obowiązkami ucznia.

KLASY IV - VI

- Wdrażanie właściwych zachowań w stosunku do otaczającej przyrody, szczególnie zwierząt.
- Poznanie środowiska i specyfiki swojego regionu.
- Umożliwianie prowadzenia obserwacji wybranych elementów środowiska w regionie.
- Uczenie zachowań proekologicznych i podejmowania działań w celu ochrony środowiska naturalnego.
- Rozwijanie postawy przedsiębiorczości i zaradności.

- *zajęcia z wychowawcą*
- *zajęcia z pedagogiem/ psychologiem*
- *w trakcie bieżącej pracy z uczniem*
- *rozmowy, porady i konsultacje*
- *akcje, programy i konkursy ekologiczne i regionalne*
- *działalność Samorządu Uczniowskiego*

- Zapoznanie z pojęciem prawa i jego znaczenia w życiu codziennym.

KLASY VII - VIII

- Angażowanie uczniów w działania na rzecz poprawy jakości środowiska, rozwijanie proekologicznych nawyków i zachowań.
- Rozwijanie wrażliwości na problemy środowiska regionalnego (społecznego).
- Promowanie wiedzy z zakresu ekonomii i zarządzania własnymi środkami pieniężnymi.
- Uświadamianie konieczności działania zgodnie z prawem i stosowania demokratycznych procedur.
- Przygotowanie uczniów do świadomego i odpowiedzialnego uczestnictwa w życiu publicznym.

ZASADY EWALUACJI

Ewaluacja programu polega na systematycznym gromadzeniu informacji na temat prowadzonych działań, w celu ich modyfikacji i podnoszenia skuteczności programu wychowawczo-profilaktycznego. Ewaluacja przeprowadzana będzie poprzez:

- obserwację zachowań uczniów i zachodzących w tym zakresie zmian,
- analizę dokumentacji,
- rozmowy z rodzicami,
- wymianę spostrzeżeń w zespołach wychowawców i nauczycieli,

Ewaluacja będzie prowadzona na zakończenie każdego roku szkolnego.

Program został opracowany przez Zespół Wychowawczy.

Rok szkolny 2021/2022